

KESÄTYÖNTEKIJÄT JA LOMAT PK-YRITYKSISSÄ 2013

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ	3
1. JOHDANTO	5
2. YRITTÄJIEN LOMAT	7
3. KESÄTYÖNTEKIJÄT	10

Suomen Yrittäjät: KESÄTYÖNTEKIJÄT JA LOMATPK-YRITYKSISSÄ 2013

Tekijät

Petri Malinen
ekonomisti
09 2292 2845
petri.malinen@yrittajat.fi

Julkaisija

Suomen Yrittäjät
PL 999, 00100 HELSINKI
puhelin 09 229 221
toimisto@yrittajat.fi
www.yrittajat.fi

KESÄTYÖNTEKIJÄT JA LOMAT PK-YRITYKSISSÄ 2013

TIIVISTELMÄ

Yrittäjien lomat

Suomen Yrittäjien kesäkuussa 2013 tekemässä jäsenkyselyssä tiedusteltiin yrittäjiltä lomista ja lomatoiveista sekä kesätyöntekijöiden palkkaamisesta. Otokseen poimittiin satunnaisesti noin 6 000 yrityksen sähköpostiosoitteet. Kyselyyn vastasi yli 800 yrittäjää, jotka edustivat hyvin pk-yrityskenttää toimialan, henkilöstömäärän ja alueellisen sijainnin mukaan.

Yrittäjistä 10 prosenttia ei pidä varsinaista kesälomaa lainkaan. Korkeintaan yhden viikon lomaa pitää 19 prosenttia. Noin viidennes vastaajista viettää kesälomaa viikosta kahteen viikkoa ja noin kolmannes pitää lomaa kahdesta neljään viikkoa. Yli neljä viikkoa kesälomalla on reilut 10 prosenttia yrittäjistä. Kesäloman ja muun loman pituus on kääntynyt hienoiseen nousuun parin viime vuoden laskun jälkeen. Yrittäjien kesäloman pituus on keskimäärin 16 päivää. Mediaani on 14 päivää eli reilut kaksi viikkoa.

Kesäloma jää lyhyemmäksi kuljetuksessa ja varastoinnissa, jossa reilut 10 prosenttia vastaajista ei pidä kesälomaa lainkaan. Mikäli lomaa pidetään, sen pituus on yleisimmin viikosta kahteen viikkoon. Terveys- ja sosiaalipalveluissa tilanne on lähes vastaava, eli alan yrittäjistä noin 10 prosenttia ei pidä lomaa lainkaan. Keskimääräistä lyhyemmäksi kesä-loma jää myös kaupan alalla.

Toivottavin loman pituus olisi keskiarvona mitattuna 25,4 päivää ja mediaanina tarkasteltuna 24 päivää eli tasan neljä viikkoa. Siten yrittäjät keskimäärin näyttäisivät voivan viettää noin puolet toivomastaan kesälomasta.

Keskimäärin yrittäjät viettävät muuta lomaa 9,6 päivää - mediaanina tarkasteltuna 6 päivää eli noin viikon. Majoitus- ja ravitsemustoiminnassa ja rakentamisessa keskimääräistä lyhyempää kesälomaa kompensoidaan pidemmällä muulla lomalla. Yrittäjien toiveena olisi, että muuta kuin kesälomaa ehdittäisiin viettää keskimäärin 13,5 päivää - mediaanina 10 päivää. Lomapäiviksi on laskettu arkipäivät maanantaista lauantaihin.

Pk-yritysten kesätyöntekijät

Pk-yrityksistä kolmannes (33 prosenttia) tarjoaa kesätyöpaikkoja. Tämä vastaa paria edellistä vuotta, mutta on selvästi korkeampi osuus kuin aiemmin 2000-luvulla, jolloin osuus on ollut noin neljäsosa. Keskimäärin näihin yrityksiin otetaan 3 kesätyöntekijää mediaanin ollessa 2. Siten suunnilleen sama määrä pk-yritys näyttäisi ottavan kesätyöntekijöitä kuin parina aikaisempanakin vuonna, mutta työntekijöiden määrä työpaikkaa kohti on hieman suurempi kuin vuonna 2011. Kun tämä muunnetaan edustamaan koko yrityskantaa, pk-yrityksiin palkataan arviolta noin 80 000 kesätyöntekijää. Parina edellisenä vuonna määrä oli noin 70 000 ja sitä edeltäeinä vuosina määrä on ollut noin 55 000 - 60 000.

Yleisintä kesätyöntekijöiden palkkaaminen on sesonkia elävään majoitus- ja ravitsemus-toimintaan - noin 65 prosenttia yrityksistä. Teollisuudessa sekä kaupassa kesätyöntekijöitä palkataan noin 40 prosenttiin yrityksistä. Teollisuuden kaupan määrissä on nähtävissä selvää nousua vuodesta 2011. Keskisuurissa ja pienissä pk-yrityksissä noin 70 prosenttia palkkaa kesätyöntekijöitä. Työnantajamikroyrityksistäkin yli 45 prosenttia palkkaa kesätyöntekijöitä. Yksinyrittäjistä lähes 10 prosenttia tarjoaa kesätyöpaikan. Näissä osuuksissa ei ole merkittäviä muutoksia vuodentakaisesta.

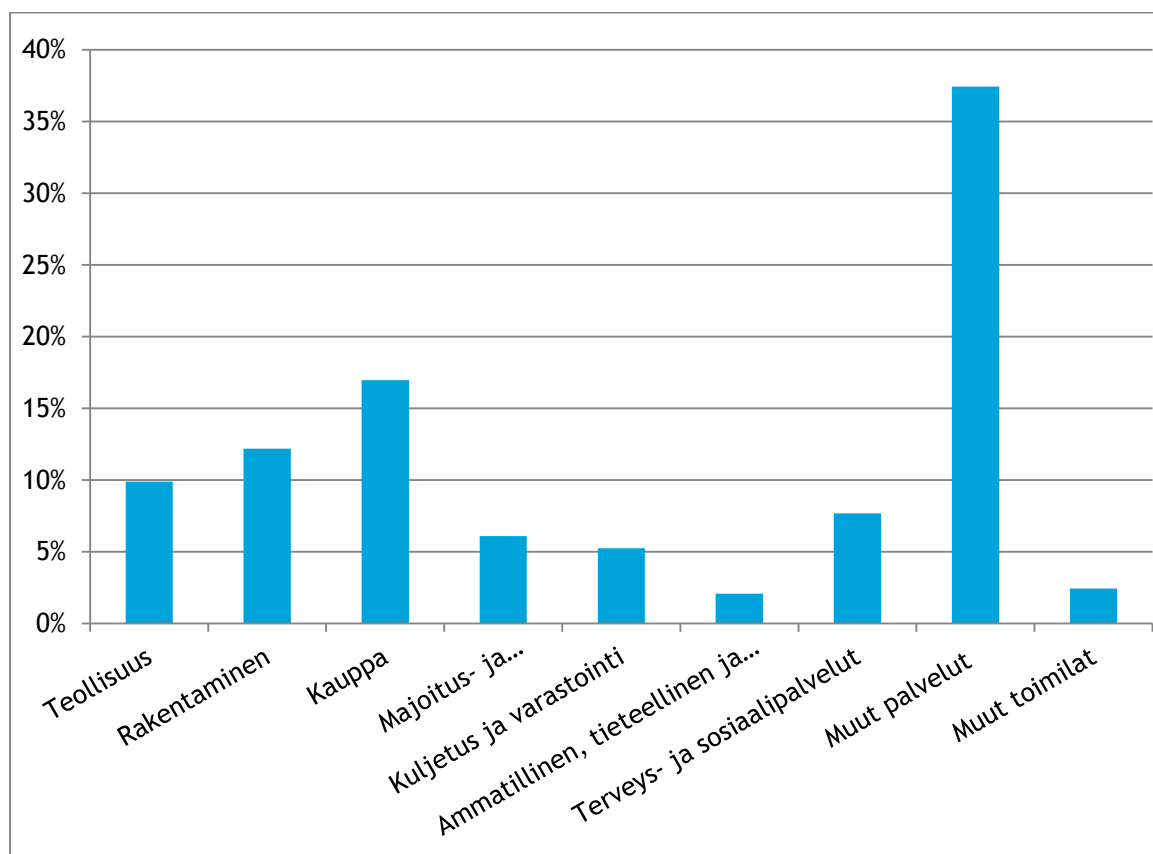
Pk-yrityksistä noin 45 prosentissa kesätyöntekijöiden sopimuksen pituus on keskimäärin noin kaksi kuukautta. Lähes neljäsosassa keskimääräinen pituus on kolme kuukautta tai kuukausi. Vajaassa 10 prosentissa keskimääräinen pituus jää alle kuukauteen, mutta toisaalta lähes vastaavassa määrässä pk-yrityksistä pituus ylittää kolme kuukautta. Kesätyöntekijöiden työsopimukset näyttäisivät olevan suunnilleen samanpituisia kuin parina edellisenäkin vuonna.

1. JOHDANTO

Suomen Yrittäjät teki toukokuun 2013 puolivälissä kyselyn yrittäjien mahdollisuuksista pitää kesälomaa. Samalla kysyttiin muista lomista, lomatoiveista ja kesätyöntekijöistä. Otokseen poimittiin satunnaisesti runsaat 6 000 pk-yritystä jäsenrekisteristä. Kyselyyn vastasi runsaat 800 yrittäjää.

Yrittäjät vastasivat hyvin kaikilta toimialoilta. Eniten vastauksia saatiin palveluista. Seuraavaksi eniten vastauksia kertyi kaupasta, rakentamisesta ja teollisuudesta. Koko yrityskantaan verrattuna vastaajien jakauma noudattaa tätä hyvin. Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, kuljetus ja varastointi ja rakentaminen ovat hiukan ali-edustettuja. Muut toimialat sekä majoitus- ja ravitsemistoiminta ovat puolestaan hieman yliedustettuja.

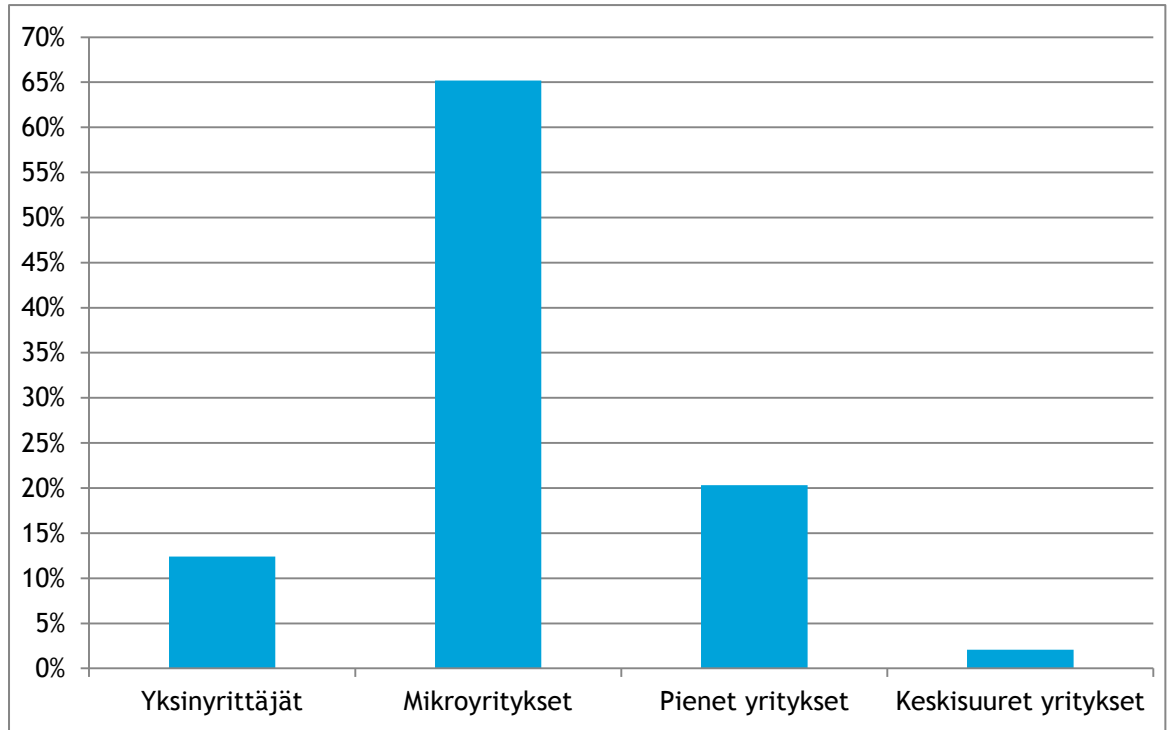
Kuva 1. Vastaajien jakautuminen toimialan mukaan.

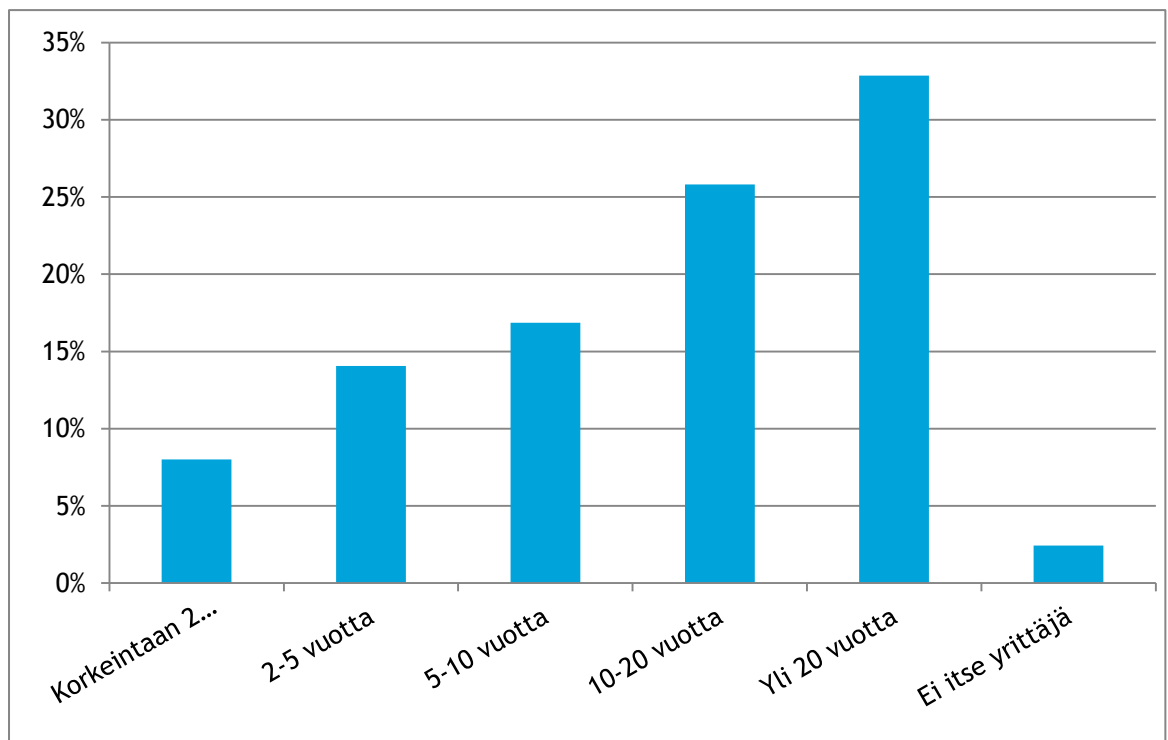
Alueellisesti vastaajat edustavat hyvin koko maata. Yksinyrittäjät ovat ali-edustettuja, kun taas pienet ja keskisuuret yritykset ovat yliedustettuja. Vastaajista kaksi prosenttia on keskisuurten (50-249 henkilöä) ja 20 prosenttia pienten yritysten (10-49 henkilöä) edustajia. Yksinyrittäjiä on 12 prosenttia ja 65 prosenttia muita mikroyrittäjiä (2-9 henkilöä). Naisyrittäjät ovat yliedustettuja.

Vastaajista 8 prosenttia on toiminut alle 2 vuotta yrittäjänä nykyisessä yrityksessä. Vähintään 2 vuotta mutta alle 5 vuotta yrittäjänä on toiminut 14 prosenttia ja vähintään 5 vuotta mutta alle 10 vuotta 17 prosenttia. Kolmasosa on toiminut yrittäjänä yli 20 vuotta nykyisessä yrityksessä ja 10-20 vuotta toimineiden osuus vastaajista on noin viidesosa.

Kuva 2. Vastaajien jakautuminen yrityksen henkilöstömäärän mukaan.

Kuva 3. Toimiminen yrittäjänä nykyisessä yrityksessä.

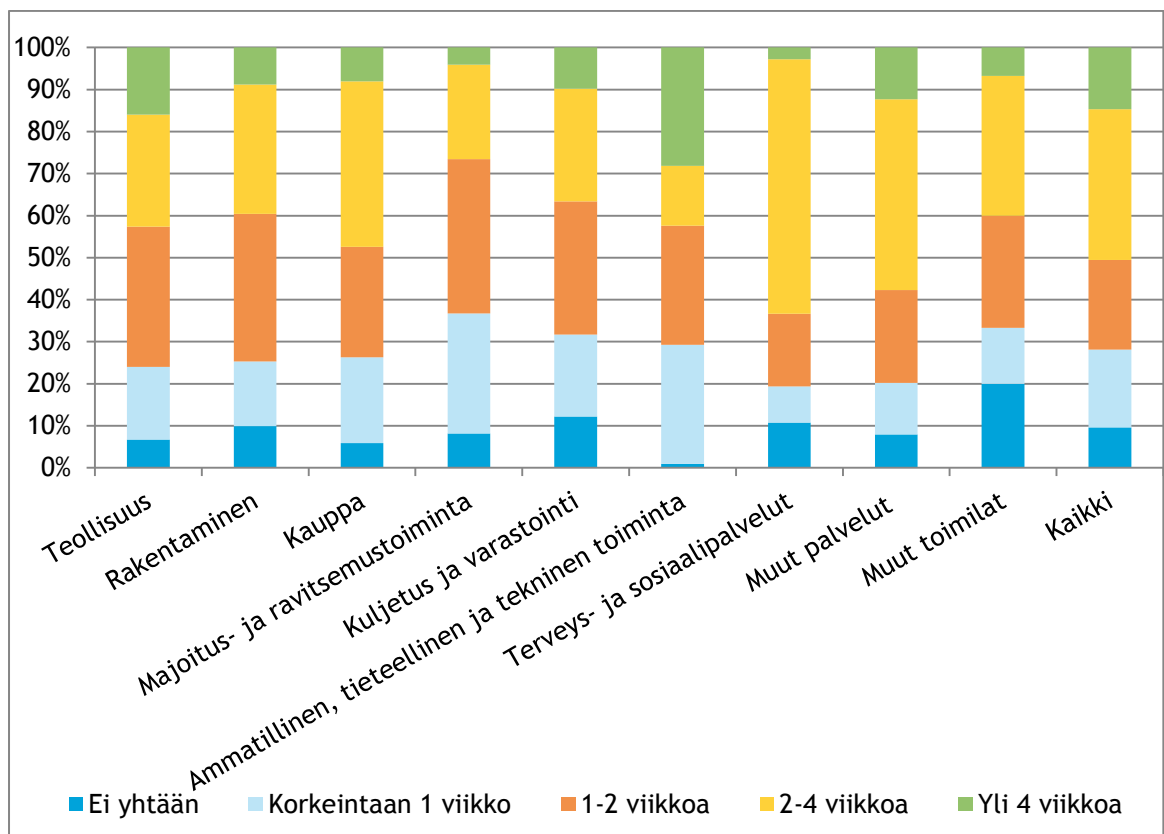

2. YRITTÄJIEN LOMAT

Vastaajia pyydettiin ilmoittamaan arkipäivinä (ma-la) kesälomansa pituus. Kesälomaa pitävien yrittäjien loman pituus on keskimäärin 16 päivää ja mediaanina tarkasteltuna 14 päivää eli runsaat kaksi viikkoa. Tämä on edellisten vuosien tasoa. Yrittäjistä 10 prosenttia ei pidä varsinaista kesälomaa lainkaan. Korkeintaan viikon loman pitää 19 prosenttia yrittäjistä. Lähes kaksi kolmasosaa vastaajista viettää kesälomaa joko viikosta kahteen viikkoa tai kahdesta neljään viikkoa. Yli neljä viikkoa kesälomalla on noin 10 prosenttia yrittäjistä. Kesäloma ja muu loma ovat hiukan lyhentyneet edellisvuodesta.

Kesäloma jää keskiarvoa lyhyemmäksi muilla toimialoilla, jossa lähes viidennes ei pidä kesälomaa lainkaan sekä kuljetuksessa ja varastoinnissa, jossa yli 10 prosenttia vastaajista on ilman kesälomaa. Majoitus- ja ravitsemustoiminnassa sekä sosiaali- ja terveyspalveluissa on niin ikään lähes 10 prosenttia niitä, jotka eivät pidä lomaa lainkaan. Keskimääräistä lyhyemmäksi kesäloma jää myös kaupassa ja muissa palveluissa. Tässä näkyy väistämättä alojen (osittainen) kausiluonteisuus ja sesongin osuminen yleiseen lomakauteen. Majoitus- ja ravitsemustoiminnassa lomailu näyttäisi kuitenkin lisääntyvän hieman edellisistä vuosista.

Kuva 4. Yrittäjien kesälomat toimialoittain.

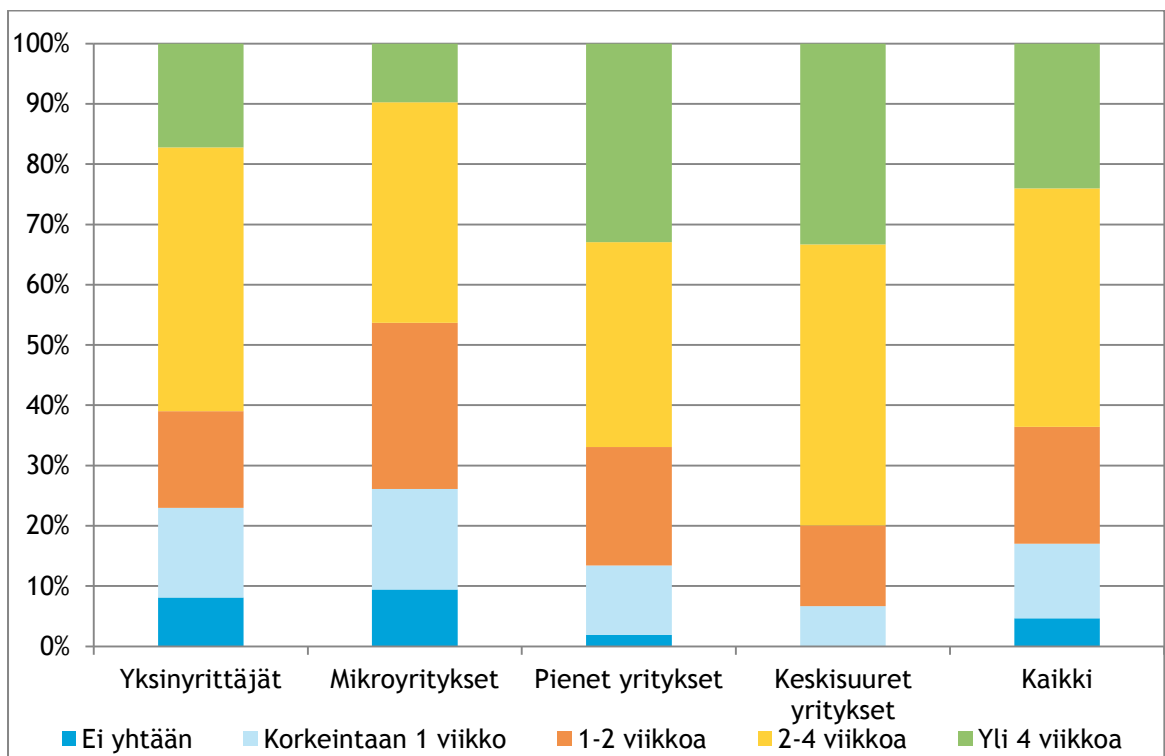
Yrityksen koon mukaan tarkasteltuna on havaittavissa pieniä eroja lomailussa. Mitä suurempi pk-yrityksiin mennään, sitä useampi pitää pidempääkin kesälomaa. Yksinyrittäjissä ja mikrotyönantajissa on eniten (10 prosenttia) niitä, jotka eivät pidä lomaa lainkaan. Keskisuurten yritysten omistajayrittäjissä on eniten (60 prosenttia) yli

kaksi viikkoa lomaa pitäviä. Kaikissa yrityskokoluokissa selkeästi yleisin loman pituus on kahdesta neljään viikkoon.

Yrittäjiltä tiedusteltiin myös, mitä he pitäisivät ihanteellisena kesälomansa pituutena. Toivottavin loman pituus olisi keskiarvona mitattuna 25,4 päivää ja mediaanina tarkasteltuna 24 päivää eli tasan neljä viikkoa. Siten yrittäjät keskimäärin näyttäisivät voivan viettää reilu puolet toivomastaan kesälomasta.

Yrittäjiltä kysyttiin myös muun loman kuin kesäloman pituudesta sekä tämän toivepituudesta. Keskimäärin yrittäjät viettävät muuta lomaa 9,6 päivää - mediaanina tarkasteltuna 6 päivää eli viikon. Majoitus- ja ravitsemustoiminnassa ja rakentamisessa keskimääräistä lyhyempää kesälomaa kompensoidaan keskimääräistä pidemmällä muulla lomalla. Verrattuna muihin yrittäjiin yksinyrittäjät niin ikään viettävät hieman enemmän muuta lomaa kuin kesälomaa. Yrittäjien toiveena olisi, että muuta kuin kesälomaa ehdittäisiin viettää keskimäärin 13,5 päivää - mediaanina 10 päivää, eli hieman vajaat kaksi viikkoa.

Kuva 5. Yrittäjien kesälomat yrityksen koon mukaan.

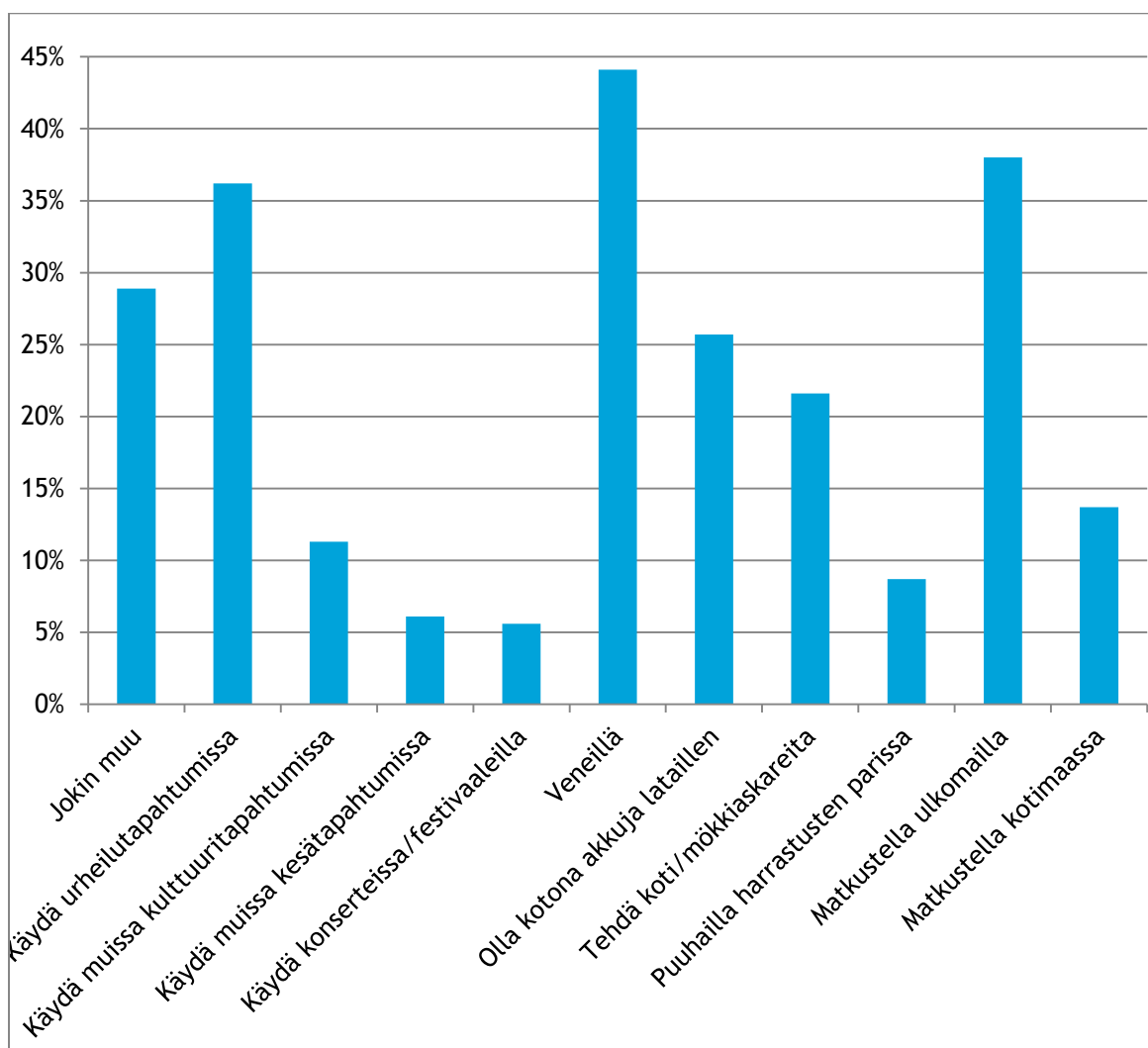

Yrittäjistä reilu kolmannes prosenttia viettää kesäloman yhdessä jaksossa ja noin 40 prosenttia kahdessa jaksossa. Kolmeen jaksoon kesäloman jakaa tai joutuu jakamaan 18 prosenttia ja neljään jaksoon vajaat 5 prosenttia. Kesäloma pirstoutuu viiteen tai useampaan jaksoon 3 prosentilla yrittäjistä. Sesonkiluonteisuus ei näy juurikaan loman jaksottumisessa useampaan jaksoon. Useampijaksoisuutta on havaittavissa hiukan majoitus- ja ravitsemustoiminnassa sekä kaupassa: Näiden alojen yrittäjistä osalla loma jää lyhyeksi. Niillä jotka kykenevät pitämään pidemmän lomankin, se jakautuu kuitenkin useaan jaksoon. Yksinyrittäjät ja heistä etenkin naisyrittäjät pitävät hieman muita useammin loman yhdessä jaksossa. Tähän saattaa selityksenä olla esimerkiksi perhesyyt.

Valtaosa eli kaksi kolmasosaa yrittäjistäkin - etenkin yksinyrittäjistä - viettää pääosan kesälomasta heinäkuussa. Noin 15 prosenttia lomailee valtaosin kesäkuussa tai elokuussa, ja 6 prosentilla pääosa lomasta on syyskuussa. Muilla kesäloma sijoittuu muihin kuin edellä mainittuihin kuukausiin. Kesäsesonkiluonteisista aloista erityisesti majoitus- ja ravitsemustoiminnassa loma ajoittuu muita aloja useammin syksyyn.

Yrittäjistä 44 prosenttia viettää kesälomaa veneillen. Noin 21 prosenttia yrittäjistä aikoo askaroida lomallaan kotona tai mökillä. Harrastuksiinsa aikaa käyttää vajaa 10 prosenttia vastaajista. Akkuja kotona lataillen lomaa viettää runsas neljäsosa. Myös matkustelu kuuluu lomaviettoon. Ulkomailla matkailee 38 prosenttia yrittäjistä, ja 14 prosenttia matkustelee kotimaassa. Kotimaan matkailu näyttää menettäneen selvästi suosiotaan aiemmista vuosista. Vajaa 6 prosenttia vastaajista nauttii musiikkifestivaaleista tai konserteista ja samoin noin 6 prosenttia käy muissa kesätapahtumissa. Urheilutapahtumien suosio on kasvanut parissa vuodessa selvästi ja noin 36 prosenttia suuntaa urheilutapahtumiin. Noin 11 prosenttia aikoo hyödyntää kesän muita kulttuuritapahtumia. Kesäsuunnitelmiin kuuluu myös esimerkiksi lasten kanssa olemista, sukulaisten tapaamista ja opiskelua.

Kuva 6. Mitä yrittäjät tekevät kesälomallaan (korkeintaan kolme asiaa)?

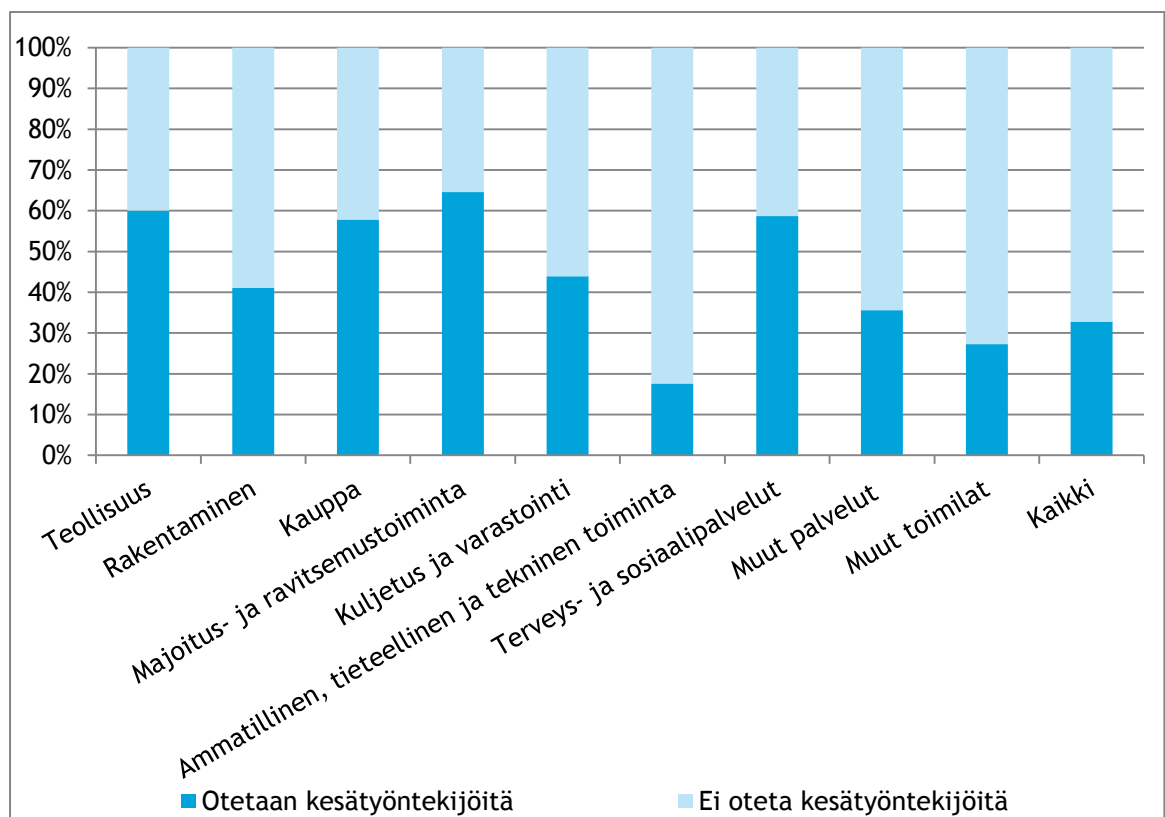

3. KESÄTYÖNTEKIJÄT

Kyselyn yhteydessä kartoitettiin myös kesätyöntekijöiden palkkaamista. Vastaajayrityksistä aiempien vuosien tapaan noin kolmannekseen - 33 prosenttia - palkataan kesätyöntekijöitä. Aiempina vuosina määrä on vaihdellut 30 - 35 prosentin välillä. Koska yksinyrittäjät ovat aliedustettuina vastaajajoukossa, painotettuna koko yrityskannalla tulokseksi saadaan, että pk-yrityksistä 23 prosenttia tarjoaa kesätyöpaikkoja. Tämä on sama osuus kuin viime vuosina. Keskimäärin näihin yritysisiin otetaan 3,3 kesätyöntekijää mediaanin ollessa 2. Siten sama määrä yrityksiä kuin viimeisten parin vuoden aikana näyttäisi ottavan hieman enemmän kesätyöntekijöitä kuin edellisinä vuosina.

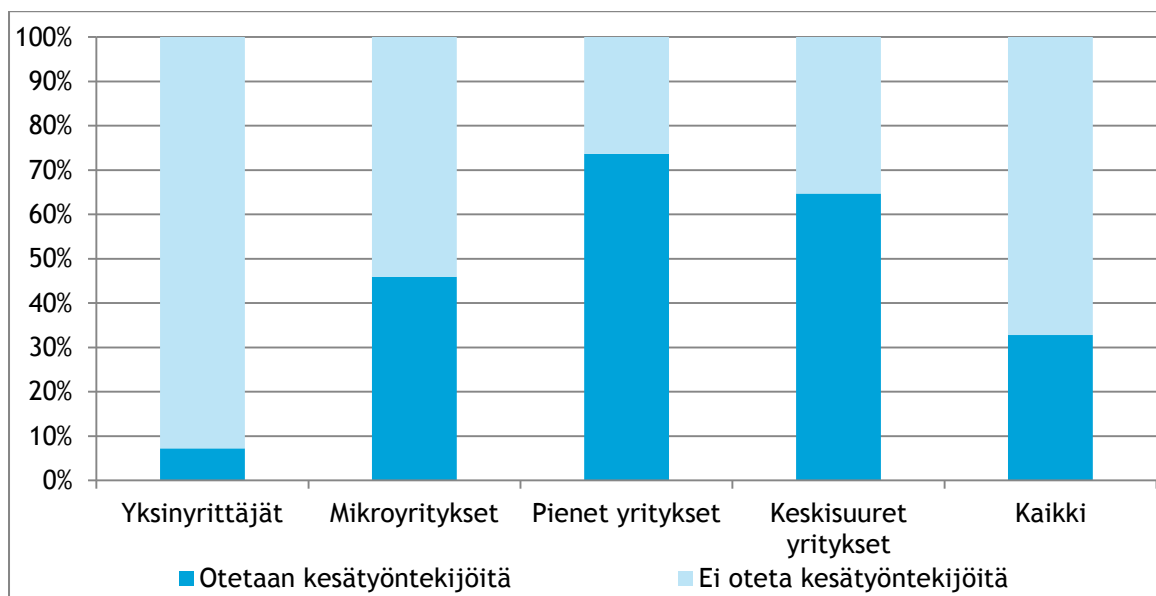
Yleisintä kesätyöntekijöiden palkkaaminen on sesonkia elävään majoitus- ja ravitsemus-toimintaan - noin 60 prosenttia yrityksistä. Myös teollisuudessa, kaupassa sekä terveys- ja sosiaalipalveluissa palkataan niin ikään noin 60 prosenttiin yrityksistä kesätyöntekijöitä. Näiden toimialojen osalta kesätyöntekijöiden käyttö on kasvanut selvästi vuodesta 2011. Rakentamisessa sekä kuljetuksessa ja varastoinnissa kesätyöntekijöitä palkataan noin 40 prosenttiin yrityksistä. Keskisuurista ja pienistä yrityksistä yli 70 prosentissa on kesätyöntekijöitä. Työnantajamikroyrityksistäkin noin 45 prosenttia palkkaa kesätyöntekijöitä. Yksinyrittäjistä noin 10 prosenttia tarjoaa kesätyöpaikan. Näissä osuuksissa ei ole merkittäviä muutoksia aiemmasta.

Kuva 7. Kesätyöntekijöitä palkanneiden yritysten osuus toimialoittain.

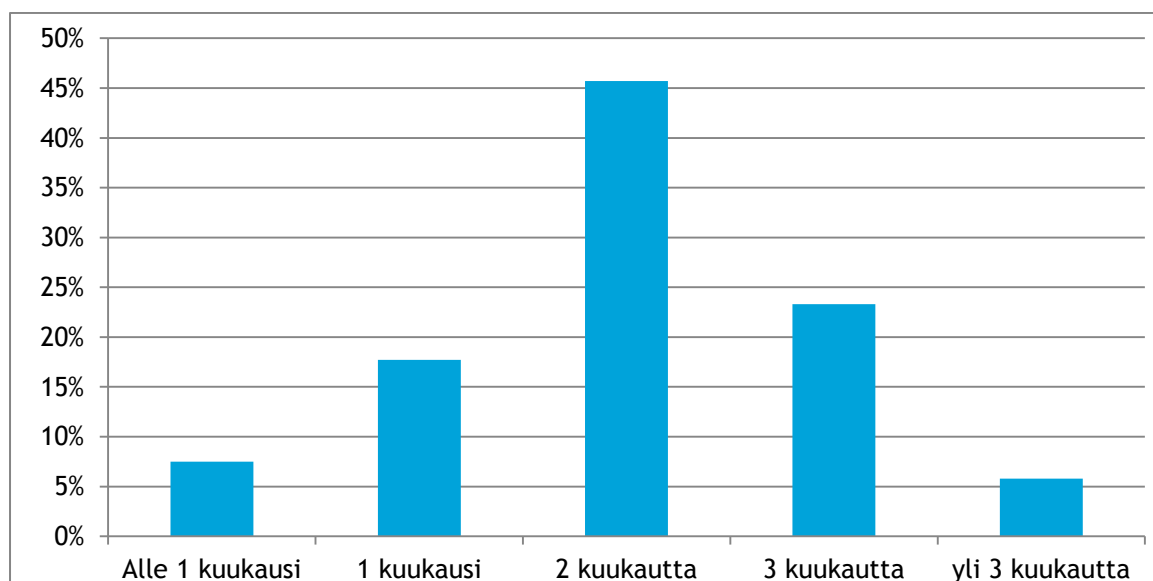
Kokoluokittain tarkasteltuna kesätyöntekijöitä palkkaavat yksinyrittäjät ottavat keskimäärin yhden työntekijän, muihin mikroyrityksiin palkataan yhdestä kahteen, pieniin yrityksiin kolmesta neljään ja keskiisuriin kuusi kesätyöntekijää. Kun tämä muunnetaan edustamaan koko yrityskantaa, pk-yrityksiin palkataan vuonna 2013 arviolta runsaat 80 000 kesätyöntekijää. Parina viime vuonna arvio oli 70 000, ja tätä edeltäneinä vuosina määrä oli noin 55 000 - 60 000.

Kuva 8. Kesätyöntekijöitä palkanneiden yritysten osuus koon mukaan.

Pk-yrityksistä noin 45 prosentissa kesätyöntekijöiden sopimuksen pituus on keskimäärin noin kaksi kuukautta. Noin neljäsosassa keskimääräinen pituus on kolme kuukautta tai kuukauden. Lähes 10 prosentissa keskimääräinen pituus jää alle kuukauteen, mutta toisaalta lähes vastaavassa määrässä pk-yrityksistä pituus ylittää kolme kuukautta. Kesätyöntekijöiden työsopimukset näyttäisivät olevan suunnilleen samanpituisia kuin parina edellisenäkin vuonna.

Kuva 9. Yritysten kesätyöntekijöiden sopimusten pituus keskimäärin.

Julkaisija: Suomen Yrittäjät | Mannerheimintie 76 A, PL 999, 00101 Helsinki
puhelin 09 229 221 | toimisto@yrittajat.fi | www.yrittajat.fi